

ΣΟΦΙΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

Καλά

και

σήμερα

Το χρονικό του καρκίνου
στο δικό μου στήθος

ΔΙΑΓΝΩΣΤΗΚΑ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ ΣΤΟΝ ΜΑΣΤΟ τη Δευτέρα 22 Σεπτεμβρίου στις 15.27 σε ένα διαγνωστικό κέντρο στη Βασιλίσσης Όλγας. Μέχρι το δευτερόλεπτο που άκουσα το «κατά πάσα πιθανότητα, ναι» από τον ακτινολόγο, πίστευα πως ο καρκίνος συμβαίνει στους άλλους. Στην οικογένειά μας δεν τον ξέραμε. Ξέραμε την πάρκινσον, τις κολπικές μαρμαρυγές, τα μυοσκελετικά. Χοληστερίνη, πίεση. And that's it. Είχα την αλαζονεία του υγιούς. Πίστευα ότι θα πεθάνω σε βαθιά γεράματα. Ότι έχω χρόνο να τρώγομαι με βλακείες.

Η υγεία ήταν αυτονόητη, μου είχε δοθεί από κούνια. Ήμουν σαράντα έξι ετών. Δεν είχα νοσήσει ποτέ σοβαρά. Μπορεί να γινόμουν ένα κουβάρι που σωματοποιούσε και μεγέθυνε την παραμικρή αναποδιά, όμως κατά βάθος ήμουν φτιαγμένη από το υλικό των ανθρώπων που περνούν τη ζωή τους καλά.

Όλα άρχισαν το Σάββατο 20 Σεπτεμβρίου 2014. Ήμασταν καλεσμένοι σε δείπνο. Απομεσήμερο, ξαπλώσαμε για να ξεκουραστούμε. Εγώ στη δικιά μου, αριστερή

πλευρά του κρεβατιού, αυτή που βλέπει παράθυρο. Ψιλοσαχλαμαρίζαμε και το έπιασα. Κατά λάθος. Ένα γρομπαλάκι πάνω δεξιά, στον δεξή μαστό. *Κάτι πιάνω εδώ*, είπα στον Σάκη. *Για δεξ κι εσύ. Ναι, κάτι είναι*, απάντησε ψηλαφώντας. Ο κανονικός εαυτός μου δεν θα έδινε καμία σημασία. Δεν υπήρχε λόγος να χαλάσει η βραδιά. Θα το ξεχνούσα. Πιθανόν θα το ξαναθυμόμουν μήνες μετά.

Κάτι μέσα μου άναψε κόκκινο – ακόμη δεν ξέρω γιατί. Το ξαναψηλάφησα. Προσπάθησα να το κουνήσω. Έψαξα στο ίντερνετ. Τι θα πει «κουνιέται»; Δεν καταλάβαινα ούτε τα απλά. Πήρα τηλέφωνο στον γυναικολόγο μου, τον οποίο βλέπω άπαξ του έτους (ή της διετίας) για τις απολύτως τυπικές εξετάσεις, οπότε δεν τον έχω συνηθίσει σε πανικούς.

Έκανε την κρίσιμη ερώτηση:

– Κουνιέται;

– Όχι, δεν κουνιέται.

Μου έκλεισε ραντεβού για την επόμενη μέρα, Κυριακή, στις 8.00 το πρωί στο ιατρείο του.

Το βράδυ πήγαμε στο δείπνο. Αποκοιμήθηκα στον καναπέ, ενώ οι υπόλοιποι συνέχιζαν να διασκεδάζουν.

Την Κυριακή το πρωί στο ιατρείο:

– Σήκωσε τα χέρια, λέει ο γιατρός. Έτσι, πίσω απ' το κεφάλι. Κουνιέται, ρε Σοφία, ξεφυσάει, κουνιέται.

(Έχω διαβάσει ήδη στο διαδίκτυο: Όταν κουνιέται, είναι κάποιο αδένωμα ή τέλος πάντων κάτι ανώδυνο).

– Εντάξει, θα πρέπει να βγει μάλλον, καταλήγει.

Μου γράφει μαστογραφία και υπέρηχο.

– Επειδή μπορεί να μη σου κλείσουν αύριο ραντεβού, σε παρακαλώ, να πληρώσεις και να κάνεις τις εξετάσεις αμέσως. Ο ΕΟΠΠΥ τούς καθυστερεί τις πληρωμές και σπρώχνουν τα ραντεβού για αργότερα, εξηγεί.

Τη Δευτέρα στο σχολείο, ένταση και τσαχπινιά στο μάθημα. Έχω κανονίσει να παραλάβει μία φίλη το παιδί κι εμείς να πάμε για τις εξετάσεις. Κάνω σαν χαζή στο μηχανήμα για τη μαστογραφία. Δεν καταλαβαίνω πού πρέπει να ακουμπήσω το χέρι για να γίνει σωστά.

– Μαστογραφία αναφοράς; ζητάει κάποιος.

Δεν έχω. Είναι η πρώτη μου. Και δεν θέλω να ακούσω κανένα λογύδριο γιατί δεν έκανα πριν. Το θεωρούσα ανύπαρκτη πιθανότητα λόγω οικογενειακού ιστορικού, δεν μπορούσα να υπολογίσω ποτέ τη μέρα που έπρεπε να γίνει λόγω ακατάστατου κύκλου κ.ο.κ. Μπορώ να αραδιάσω αρκετές βλακώδεις δικαιολογίες. Δεν κλαίμε πάνω απ' το χυμένο γάλα.

Μπαίνω στο καμαράκι του ακτινολόγου. Διακρίνονται κάποιες ασβεστώσεις, λέει. Δεν ξέρω τι σημαίνει αυτό. Βγάζω την μπλούζα μου και ξαπλώνω για τον υπέρηχο.

Μέχρι εκείνη τη στιγμή ήταν μια θεωρητική πιθανό-

τητα. Όπως το να πέσει το αεροπλάνο. Να εκτροχιαστεί το τρένο. Να σε χτυπήσει αυτοκίνητο, την ώρα που διασχίζεις τη διάβαση. Κοιτώ τον γιατρό. Ψηλός κι αδύνατος σαν μακαρόνι, έχει ένα πρόσωπο οστεώδες και μακρόστενο, με πλατύ μέτωπο και μπουμπουκωτά χείλια. Αυτή τη στιγμή είναι σοβαρός και συγκεντρωμένος. Τόσο συγκεντρωμένος στην οθόνη του, που δεν μου αρέσει καθόλου. Βλέπω να κοκκινίζουν στο μόνιτορ κάποιες περιοχές. Μετρά διαστάσεις.

Πόσα δευτερόλεπτα χρειάζονται για να το σκεφτώ;

Και πόσα δευτερόλεπτα για να το ξεστομίσω;

– Είναι καρκίνος;

– Κατά πάσα πιθανότητα, ναι.

Μέσα σε ένα τικ, αυτό που φαινόταν σενάριο επιστημονικής φαντασίας γίνεται η ατομική μου πραγματικότητα.

– Και τώρα;

– Και τώρα πρέπει να αποκλείσουμε τις μεταστάσεις, λέει. Θα κάνουμε αξονικές.

– Πότε;

– Τώρα αμέσως. Περάστε έξω, να σας δώσω το φάρμακο.

Μάλιστα. Σε όλους αναλογεί ένα ποσοστό πανικού, πόνου, δυστυχίας.

Το δικό μου θα είναι αυτό.

Έξω περιμένει ο Σάκης. Δεν ξέρω για τη δικιά του κατραπακιά, μου αρκεί η δικιά μου. Τηλεφωνώ στον γυναικολόγο.

– Υπάρχουν ευρήματα, λέω.

– Έρχομαι, απαντά και κλείνει το τηλέφωνο.

Μου δίνουν το μπουκαλάκι με το φάρμακο. Έχω ρίγος. Χρειάζεται είκοσι λεπτά για να επιδράσει. Τηλεφωνώ στη μάνα και στα αδέρφια μου.

Ρίγος θα πει: Να έχει ζέστη, Σεπτέμβριος και μεσημέρι, κι εσύ να τρέμεις, να χρειάζεσαι κουβέρτα. Ρίγος θα πει: Να μην ορίζεις το σώμα σου. Να διαλαλεί αυτό την αγωνία σου, πριν από σένα.

Αξονική άνω και κάτω κοιλίας, θώρακα, εγκεφάλου και προσθίου κάτω που δεν θυμάμαι πια. Γδύνομαι και με βάζουν στο φουρνάκι τους.

– Μην κουνιέστε, παραγγέλνει ο χειριστής.

Σκάω στα γέλια.

– Δεν εξαρτάται από μένα, του απαντώ. Έχω ρίγος.

Έχει εκραγεί ο χρόνος στο κεφάλι μου. Δεν ξέρω πόσα λεπτά τούς χρειάστηκαν. Είμαι ένα σώμα που σπαρταρά μέσα σ' ένα μηχάνημα.

Έξω ο Σάκης με τον γιατρό καπνίζουν. Ο γυναικολόγος μου δεν καπνίζει στα κανονικά, τώρα όμως το σηκώνει η περίπτωση.

– Αυτό να βγει καθαρό, επαναλαμβάνει στον Σάκη, αν βγει αυτό καθαρό, όλα τ' άλλα αντιμετωπίζονται.

Ανοίγει μια πόρτα και κατεβαίνει μια κυρία από τον θάλαμο παρακολούθησης. Μου πιάνει το χέρι. Βρίσκομαι ακόμη μέσα στο κουβούκλιο.

– Σοφία, λέει. (Πού ξέρει το όνομά μου; Θα το έψαξε.) Σοφία, επαναλαμβάνει σταθερά. Σε δεκαπέντε λεπτά θα έχω τα αποτελέσματα. Αυτό που μπορώ να σου πω είναι ότι δείχνει καθαρό.

Το ρίγος κόβεται, αίφνης, μαχαίρι.

Ο γυναικολόγος έχει ήδη συζητήσει με τον ακτινολόγο και τον Σάκη για χειρουργό.

– Θα σου κλείσω ραντεβού αύριο, λέει.

Όλα σε ένα σύννεφο.

Γυρίζουμε σπίτι. Τηλεφωνώ στη φίλη μου, τη Φωτούλα.

– Έχω καρκίνο, κράτα το παιδί λίγο ακόμα, μέχρι να δούμε τι θα κάνουμε.

Βγαίνει στο μπαλκόνι για να μιλήσει.

– Σοφία, τι είναι αυτά που ακούω, Σοφία;

Μέρες μετά θα μου πει ότι, όταν κατέβασε το ακουστικό, το αυτί της, αυτό που άκουσε την είδηση, πονούσε.

Αποφασίζουμε να τα πούμε όλα στο παιδί. Όταν έρχεται, καθόμαστε να μελετήσουμε τα μαθήματα της επόμενης μέρας. Η πρώτη μέριμνα: να διαφυλάξω τη ρουτίνα μας.

– Γιάννη, κλείσε για λίγο τα τετράδια, έχουμε οικογενειακό συμβούλιο, ανακοινώνει ο Σάκης.

– Ωχ. (Κλείνει τα τετράδια ανόρεχτα.)
– Ξέρεις, υπάρχουν κάποιες στιγμές που... (μπλα, μπλα) και που (μπλα, μπλα)...

Ο Γιάννης με κοιτάει με απόγνωση.

– Θα κρατήσει πολύ αυτό;

– Θέλεις να σου τα πω γρήγορα, να τελειώνουμε;

Κουνάει το κεφάλι του, ευτυχής.

– Έχω καρκίνο στο στήθος.

– Ωχ. Δεν είναι καλό αυτό.

– Έχω καρκίνο όπως είχε η κυρία Κατερίνα, η δασκάλα σου, και η Έρση που μας φιλοξένησε το καλοκαίρι στη Σκύρο. Θα γίνω καλά, όμως πρέπει να κάνω εγχείρηση.

– Τι είναι αυτή η εγχείρηση;

– Θα μου ανοίξουν το στήθος, θα βγάλουν τον καρκίνο και θα τον πετάξουν.

– Καλά, δεν θέλω να ακούσω άλλο.

– Αφού η μαμά θα είναι στην κλινική, θα διαβάζουμε μαζί τα μαθήματα, συμπληρώνει ο Σάκης πονηρά.

– Ωχ, καταστράφηκα! Ο Γιάννης κάνει μία κίνηση απελπισίας.

– Μην ανησυχείς, αν δεν μπορείτε να διαβάσετε με τον μπαμπά, μπορείς να έρχεσαι στην κλινική να κάνεις τα μαθήματά σου.

– Θα το προτιμούσα.

Γελάμε όλοι και η υπόθεση τελειώνει εκεί.

Διαγνώστηκα με καρκίνο του μαστού στις 22 Σεπτεμβρίου του 2014. Έκανα μαστεκτομή την 1η Οκτωβρίου και άρχισα χημειοθεραπεία στις 29 του ίδιου μήνα. Αυτό είναι το χρονικό του καρκίνου στο δικό μου στήθος. Μέχρι να νοσήσω, είχα την αλαζονεία του υγιούς. Δεν πίστευα ότι μπορούσε να μου συμβεί. Είχα φίλες που νόσησαν. Νόμιζα ότι καταλάβαινα τι πέρασαν. Δεν είχα ιδέα. Άρχισα να γράφω αυτό το βιβλίο από την πρώτη μέρα που έσκασε η βόμβα. Ήταν το φάρμακο και η θεραπεία μου. Αν κάτι μου έμαθε η αρρώστια (και μου έμαθε πολλά), είναι ότι η καθεμία από μας είναι η ατομική της περίπτωση. Το σώμα βιώνει την ασθένεια και τη θεραπεία με τον δικό του τρόπο. «Δεν υπάρχουν ασθένειες υπάρχουν ασθενείς» είχε πει ο αρχαίος ημών Ιπποκράτης. Πέρασαν αιώνες, για να καταλήξουμε, ξανά, σ' αυτήν την τόσο βαθιά –και τόσο αυτονόητη– φράση.

Αυτό είναι ένα ημερολόγιο που καταγράφει εν θερμώ όσα έζησα, όσα έμαθα, όσα σκέφτηκα, όσα φοβήθηκα και όσα έλπισα τους μήνες που πάλεψα με την αρρώστια.

ISBN: 978-618-03-0331-5

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ.: 80331